

Hurtigruten viker for cruiseskip i Trondheimsfjorden (Foto: Daniel Flathagen)

20-09-2018 08:29 CEST

Cruisenæringen må justere kursen

Skal cruiseturisme bli en naturlig del av lavutslippssamfunnet, må bransjen tenke nytt.

Kronikk (først publisert i Havnemagasinet 12.9.18)

*Nils Kristian Nakstad
Administerende direktør, Enova*

Stortinget har vedtatt at Norge skal bli et lavutslippssamfunn innen 2050, noe som innebærer at norske klimagassutslipp skal kuttes med 80–95 prosent. Dette vil kreve tiltak i alle sektorer, og cruisenæringen er intet unntak. Cruiseskip er blant transportmidlene med klart høyest CO₂-utslipp per passasjerkilometer.

Det norske cruiseproduktet er etterspurt i verdenssammenheng mye på grunn av de unike naturopplevelsene. Innovasjon Norges turistundersøkelse viser at aktivitetene som cruiseturistene setter høyest når de besøker Norge er nettopp å oppleve fjordene og den norske naturen. Skal næringen utvikles videre, må det – uavhengig av klimamål – være på en måte som ivaretar disse kvalitetene som en sentral del av det norske tilbudet.

Det er med andre grunn til å tro at både turister og lokalbefolkning vil stille strengere krav til cruisenæringen i fremtiden, både av hensyn til klima og lokalmiljø.

I behandlingen av klimameldingen tidligere i mai vedtok Stortinget å be regjeringen implementere krav og reguleringer til utslipp fra cruiseskip i turistfjorder, samt å innføre krav om nullutslipp fra turistskip i verdensarvfjordene senest innen 2026. Dette er viktige signaler til en næring som så langt har vist liten vilje til endring og innovasjon.

De fleste cruiseskip som bygges i dag tar mellom 3000 og 5000 passasjerer – pluss mannskap. Ser man på energibruken er disse cruiseskipene som flytende småbyer å regne. Effektbehovet er betydelig, og cruisekaiene ligger ikke bare i store bysentra, men på mindre steder hvor tilgjengelig effekt i kraftnettet er begrenset. Ett enkelt landstrømanlegg kan derfor kreve investeringer på over hundre millioner kroner. Samtidig står selv travle cruisekaiene tomme de aller fleste timene i året. Dette gjør landstrøm for cruise til en meget kostbar og ulønnsom investering for havnene og samfunnet.

Vi bør ikke legge opp en infrastrukturbygging som tillater rederiene å fortsette mer eller mindre som før uten å ta innover seg nye forventninger til bærekraft. Det gir lite incentiv til utvikling. Å rydde opp i utslippene fra dagens cruiseflåte gjennom landstrøm og annen infrastruktur bør med andre ord ikke være hovedstrategien. Vi må i stedet ha blikket rettet fremover, og vurdere tiltak i lys av hvordan vi i Norge ønsker at cruiseturismen skal se ut i fremtiden.

De kommende utslippskravene forutsetter sannsynligvis både ny teknologi og nye måter å forvalte cruiseturismen på. Nye ideer og flere alternativer for nullutslipp må komme på bordet, om cruisenæringen skal finne sin plass i det norske lavutslippssamfunnet.

Initiativene finnes. Heldigvis. Enova er involvert i flere prosjekter som er uttrykk for den innovasjonen vi må se mer av:

Hurtigrutens kommende ekspedisjonsfartøy bygges med batterier som gjør at skipene kan kjøre utslippsfritt kun med bruk av batterier i opptil en halvtime av gangen. Større batteripakker kan settes inn når teknologien har kommet lenger. Dette prosjektet kan bli veldig viktig for utviklingen til sjøs. Det er første gang så store passasjerskip sjøsettes med mulighet til ren batteridrift. Hvis erfaringene herfra blir gode, åpner det dørene for tilsvarende løsninger i cruiseskip verden over.

The Fjords satte nylig i drift den hel-elektriske turistbåten Future of the Fjords som skal bringe turister utslippsfritt og stillegående gjennom verdensarvfjorden Nærøyfjorden. Her følger verden interessert med, og vi tror denne båten vil bidra til at turistnæringen raskere tar steget over til elektriske båter. Ladingen av turistbåten er i seg selv et innovativt grep: Ladeanleggene har store batteripakker som lader jevnt og trutt gjennom dagen, og det er disse batteriene som belastes når turistbåtene ligger til kai og lader. Dermed belastes ikke kraftnettet med unødige effekttopper, og båtene kan tilbys den nødvendige strømmen fra land uten at dette krever store investeringer i nettet.

Prosjekter som dette må både nasjonal og internasjonal cruisenæring ta lærdom av og finne inspirasjon i. Bransjen må først som sist sette seg mål og lage seg en strategi for hvordan de kan ta steget inn i lavutslippssamfunnet. Enova står klare til å hjelpe innovative aktører som er villige til å ta risiko for å utvikle en mer klimavennlig næring.

Enova arbeider for Norges omstilling til lavutslippssamfunnet. Omstillingen krever at vi kutter utslipp av klimagasser, ivaretar forsyningsikkerheten og skaper nye verdier. Derfor jobber Enova for at ny energi- og klimateknologi blir utviklet og tatt i bruk i markedet.

[Enova SF](#) er lokalisert i Trondheim og har 75 medarbeidere. Selskapet eies av Klima- og miljødepartementet.

Kontaktpersoner

Nils Kristian Nakstad

Administrerende direktør

nilskristian.nakstad@enova.no

906 04 334

Daniel Milford Flathagen

Pressekontakt

Kommunikasjonsrådgiver

daniel.milford.flathagen@enova.no

+47 911 73 700